

rækjuveiðu.

Hon hefur einki samband við rækjuveiðu í öðrum þortum av Barentshavinum, og avmarking skuldi bert verið möguleg sum liður í samlaðum tiltökum framdum av øllum londum sum veiða.

Komu slíkar altjóða avmarkingar ráddi um at vera brynjaðir sum best, m.a. við stórum søguligum tølum.

Hesum rökka vit ikki við avmarkaðum skipatali. Vit áttu at haft lært av teirri forðing sum figgj-arorka okkara var fyrri skjótari útbýgging í Grønlandi.

Rækjurnar hava sostatt eina triðju støðu í spælinum um veiðurætt í Barentshavinum.

Heldur orð Hallsteins enn føroyinga

Alt hetta visti Pauli Ellefsen aðrenn undirskrivningina, tí hevði hann ikki lisið tað, so visti hann tað frá øðrum limi í samráðingarnævndini. Hesin limur visti eisini, at undirritaði á ongan hatt goðtók tað legging av eldri sáttmánum sum Hallstein legði fyrri Paula, t. hendan útleigging segði bert ein part av veruleikanum.

Kortini boygdi lögmaður seg fyrri norskum höttanum um at hann ongan sáttmála fekk. Hetta var púra óneyðugt, tí hevur pappírskur fyrri verið í sáttmálanum, so var henda höttan ein pappírstikari, tí norðmenn vistu eins væl og vit, at alternativ við til ongan sáttmála m.a. var ein óavmarkað og ókt føroyskt rækjuveiða við Svalbard.

Undanfærsla og gislatøka

Meðan Pauli Ellefsen heima hevur trútt að minar frásagnir um undanfarnar samráðingar til ósannindi,

sigur hann seg trúgva hvørjum orði norðmanna.

Ikki bert at toskurinn við Svalbard var við í javnváginum eftir føroyskum ynski, men hann trúði teim eisini, tá teir: «Heilt greitt lótu okkum vita, at eingin sáttmáli bleiv».

Hesi orð um hvat aðrir: «Helt greitt lótu okkum vita» kenna vit aftur frá laksinum. EEC-samráðingunum, undirgrunds-samráðingunum og øðrum samráðingum, og tá tey eru fallin so vita vit heilt greitt, at føroyingar hoga undan og fara heim at leita eftir undanfærslum og syndabukkum, tí «goda mamma, tað var ikki eg».

Hvat ið er ódamligari hesaferð er, at meðan tað bert eydnaðist Hallstein Rasmussen at halda føroysku saltfiskatrolararnar gislar í nakrar fáar timar, so hava Dimma, Pauli E. og aðrir roynt at halda teir gislar árið út til tess at noyða teir trekastu av fólkafloksmonnunum at lúta og atkvøða fyrri, hóast hesir í tinginum søgdu frá, at teir trúðu ikki frágreiðing lögmanns, men goðtók ta frágreiðing, undirritaði gav í tinginum.

So ódamlig og so ótilberlig var framferðin, at menn royndu at seta veiðuhátt móti veiðuhátti við trúttan um at hvør tók frá øðrum. Hetta hevði einki við veruleikan at gera, tí sjálvsagt fekk aftaná fá samráðingarnum sáttmáli, sum nóttaði allar veiðutættir betri enn hesin, har saltfiskamenn nú partvis rinda tvær ferðir fyrri russiskan tosk.

Törvandi logikkur

Lögmaður metir í lötuni sáttmálan sum eitt gott byrjunarstøði, «tí nú rinda vit ikki fyrri rækjur». Jú so sanniliga rinda vit fyrri rækjur við avmarking

irækjuloyvinum.

Annars er jú einki broytt við toskinum. Bert er støðan versnað tí nú hava vit eitt stýri sum goðtekur at vit skulu rinda fyrri tosk við Svalbard og harafturat goðtekur at lodnuna, vit fyrri veiddu fritt, skulu norðmenn nú regulera.

Var toskurinn við Svalbard slíkur meinbogi fyrri framstígum, hvi sleptu teir honum ikki, tá vit kortini ikki veiða hann?

Tað má vera törvandi logikkur at goðtaka afturstig fyrri øll hesi trý fiskasløg og kortini meta

hetta sum positiv framstíg.

Niðurstøða

Aftaná at sáttmálin er undirskrivaður er komið fram:

at norðmenn hava givið sinum flota 310 rækjuloyvi — harav 10 aftaná undirskrivningina — og ikki 6—7, so sum Pauli Ellefsen segi frá í desember.

At stovnurin sum

norskir samráðingarmenn søgdu vera í vanda, sambært fiskifrøðingum er sera sterkur

at okini, sum søgd vóru at vera sera smá, aftaná føroyska «pionerveiðu» á djúpum vatni eru sera stór og helst eins stór og tey í Grønlandi.

At ongin onnur tjóð fremur avmarkingar, men tvørturímóti, at mangir økja veiðuna ella byrja at veiða, t.d. grønlendingar og danir.

Hóast alt hetta, er nú almennakunngjørt av tí manni, sum ávaraði blaðmenn ímóti at skriva býtt

um uttanríkisviðskiftamál, at í 1984 skulu føroyingar afturfyrri hava 1 — eitt — rækjuloyvi afturat við Svalbard.

Hesin boðskapur er helst móttikin har yviri í Noregi.

Tað tykist sera vanda-mikið at lita fram til samráðingarnar fyrri 1984, skulu teir menn, sum ikki krevja meira enn 1 — eitt — rækjuloyvi afturat fyrri norsku sáttmálabrotini hava tær um hendi tá.

Atli P. Dam

Sunnmørsp

Onsdag 23. mars 1983

Aalesunds Dagblad

Avgrensing i rekefisket skaper politisk storm:

Færøysk opprør mot norsk Svalbard-syn

Blant færøyske rekefiskarar og i den politiske opposisjonen i Lagtinget er det nå opprør mot fiskeriavtalen som vart inngått med Norge like før jul. Avtalen inneheld eit punkt om avgrensing av det færøyske rekefisket i fiskevernsona ved Svalbard, og det er dette ein na meiner er stikk i strid med

KNUT ANDREAS SKOGSTAD

I fiskeriavtalen er det sagt at Færøyan kan fiske reker i fiskevernsona ved Svalbard med alle sine ni batar, men aldri med meir enn fem om gongen. Dette var eit krav fra norsk side under forhandlingane, og det vart akseptert av den færøyske delegasjonen.

Ein representant for dei færøyske rekefiskarane karakteriserer overfor Sunnmørsposten

avtalen om avgrensing som eit -mektig feilgrep- både fra norsk og færøysk side.

Avtalen med Færøyan gjeld fiskevernsona som strekkjer seg fra 4 nautiske mil og utover. Det offisielle norske syn er at Svalbard-traktaten om ikkje-diskriminering av andre nasjonar gjeld fastlandet og territorialfarvatnet — altså ut til 4 mil. Danmark Færøyan meiner derimot at traktaten må omfatte også sona utanfor, og at ingen her kan påleggast diskriminerande rest-

riksjonar til dømes i fisket. Dette er også synet til det noverande borgarlege landsstyret på Færøyan, men landsstyret med lagmann Pauli Ellefsen i spissen aksepterte likevel ei avgrensing av rekefisket for i det heile å få til ein avtale med Norge.

Representanten for dei færøyske rekefiskarane — han ønskjer å vere anonym — seier til Sunnmørsposten at fiskarane i alle fall vurderer å gå til Svalbard for å fiske innanfor 4-mils grensa som fiskeriavtalen ikkje omfattar. På Færøyan er det også sterke reaksjonar på avgrensingane i rekefisket fordi Norge samstundes har auka sitt eige fiske i området. Under forhandlingane skal det også ha blitt opplyst at avgrensinga i rekefisket vart sett i verk av omsyn til bestanden, medan det seinare er kome fram at rekebestanden ved Svalbard er i svært god stand.

Trass i dei kraftige protestane fra dei færøyske fiskarane og den politiske opposisjon, er det knapt grunn til å vente dramatiske utspel fra Færøyan i denne omgang.

Nú eru eisini norsk bløð farin at skriva um umrødda »Noregssáttmálan«. Henda greinin stóð á forsíðuni í norska blaðnum 7Sunnmørsposten» herfyri